Ісу: Онтология за Сладоледи

Симеон Христов 6МI3400191

SOFIA UNIVERSITY St. Kliment Ohridski

Курсов проект по Представяне и моделиране на знания

Факултет по математика и информатика Софийски университет

Оценен от: ас. Мелания Бербатова

Януари 2023

Съдържание

1	Цел	3				
2	Елементи на онтологията 2.1 Концепти 2.2 Свойства 2.2.1 Свойства на обектите 2.2.2 Свойства на данните 2.3 Индивиди	3 7 7 7 9				
3	Примери за извършване на логически извод					
4	Извършване на класификация					
5	Заявки към базата от знание 5.1 DL заявки	9 9				
6	Схема на онтологията					
7	Бъдещо развитие					
8	Използвани технологии					
9	Източници					

Цел

Онтологията ісу представя различните концепции и обекти в областта на сладоледите - видове, вкусове и съставки. Тя може да се прилага в различни контексти, включително създаване на функции за търсене на сладоледи в уеб сайт, или мобилно приложение, свързано със сладоледи, както и разработване на препоръчващи системи.

Йерархията е организирана в два аспекта - на концепти, които представляват реални обекти (т.нар. *DomainPartition*) и концепти, които представляват нива на сладост (т.нар. *ValuePartition*). По същество това е имплементация на широко използван шаблон за проектиране на онтологии (*design patten*) дискутиран в [2].

Елементи на онтологията

Концепти

Следващата таблица показва различните концепти в ісу, използвайки синтаксиса на DL.

Концепти

```
DomainThing \sqsubseteq Thing
```

```
Country = [AND DomainThing

[ONE-OF Argentina Australia China Greece India

Indonesia Italy New_Zeland Philippines Spain Turkey

United_Kingdom United_States Iran]
```

Food □ DomainThing

```
 \begin{aligned} \textbf{IceCream} &\sqsubseteq [\textbf{AND Food} \\ & & [\textbf{EXISTS 1 :HasBase}] \\ & & [\textbf{EXISTS 1 :HasTopping}] \\ & & [\textbf{ALL :HasBase IceCreamBase}] \end{aligned}
```

Концепти

Argentinian ≐ [AND IceCream [ALL :HasBase [ONE-OF Egg Sugar WholeMilk]]

[ALL :HasTopping NaturalToppings] [FILLS :HasCountryOfOrigin Argentina]]

Italian = [AND IceCream [ALL :HasBase [ONE-OF Egg Sugar WholeMilk]]

[ALL :HasTopping NaturalToppings]

[FILLS :HasCountryOfOrigin Italy]

 $NamedIceCream \sqsubseteq IceCream$

Gelato

[AND NamedIceCream [ALL :HasBase WholeMilk]

[ALL :HasTopping Mango]

[FILLS :HasCountryOfOrigin Italy]]

Helado ⊑ [AND NamedIceCream [ALL :HasBase Egg]

[ALL :HasTopping Mango]

[FILLS :HasCountryOfOrigin Argentina]]

Mochi

[AND NamedIceCream [ALL :HasBase Egg]

[ALL :HasTopping [ONE-OF BlackSesame Vanilla]]

[FILLS :HasCountryOfOrigin China]]

Magnum

 [AND NamedIceCream [ALL :HasBase Cream]
 [ALL :HasBase Sugar]
 [ALL :HasBase Water]
 [ALL :HasTopping Chocolate]
 [FILLS :HasCountryOfOrigin United_States]]

 $\mathbf{PopularIceCream} \doteq [\mathsf{AND}\ \mathsf{IceCream}$

[ALL :HasTopping [ONE-OF Chocolate Coffee Mango Strawberry Vanilla]]]

 $\label{eq:local_content} \begin{aligned} \textbf{HighCalorieIceCream} &\doteq [\text{AND IceCream} \\ &[\text{ALL :HasCalorificContentValue}>=150]] \\ \textbf{LowCalorieIceCream} &\doteq [\text{AND IceCream} \end{aligned}$

Концепти [ALL: HasCalorificContentValue <150]] NonTraditionalIceCream = [AND IceCream][ALL:IsTraditional false]] $TraditionalIceCream \doteq [AND IceCream]$ [ALL:IsTraditional true]] Chinese = [AND PopularIceCream [ALL: HasTopping [ONE-OF BlackSesame RedBean]] [FILLS: HasCountryOfOrigin China]] $IceCreamBase \sqsubseteq Food$ Cream \square IceCreamBase $\mathbf{Egg} \sqsubseteq \mathbf{IceCreamBase}$ Noodle \sqsubseteq IceCreamBase Salep \sqsubseteq IceCreamBase Sugar \square IceCreamBase Water \Box IceCreamBase WholeMilk \sqsubseteq IceCreamBase $IceCreamTopping \sqsubseteq Food$ **BeanTopping** □ IceCreamTopping Coffee [AND BeanTopping [ALL : HasSweetness None]] $Mastic \sqsubseteq [AND BeanTopping [ALL : HasSweetness None]]$ $\mathbf{MungBean} \sqsubseteq [\mathbf{AND} \ \mathbf{BeanTopping} \ [\mathbf{ALL} : \mathbf{HasSweetness} \ \mathbf{None}]]$ $RedBean \sqsubseteq [AND BeanTopping [ALL : HasSweetness None]]$ FruitTopping \Box IceCreamTopping $Apple \sqsubseteq [AND FruitTopping [ALL : HasSweetness Medium]]$ $Avocado \sqsubseteq [AND FruitTopping [ALL : HasSweetness Medium]]$ $Banana \sqsubseteq [AND FruitTopping [ALL : HasSweetness Medium]]$ **Durian** □ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]] **Jackfruit** ⊆ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]] **Lemon** \sqsubseteq [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]

 $\mathbf{Mango} \sqsubseteq [\mathbf{AND} \ \mathbf{FruitTopping} \ [\mathbf{ALL} : \mathbf{HasSweetness} \ \mathbf{Medium}]]$

```
Концепти
Strawberry □ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
HerbSpiceTopping \sqsubseteq IceCreamTopping
BlackSesame 

[AND HerbSpiceTopping [ALL :HasSweetness None]]
PandanusLeaves 

[AND HerbSpiceTopping [ALL : HasSweetness None]]
Vanilla □ [AND HerbSpiceTopping [ALL :HasSweetness Low]]
LiquidTopping \sqsubseteq IceCreamTopping
Chocolate □ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness High]]
CoconutMilk □ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
PalmSugar \sqsubseteq [AND LiquidTopping [ALL : HasSweetness High]]
RoseWater 

[AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
SugarSyrup □ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness High]]
NutTopping □ IceCreamTopping
Pistachios 

[AND NutTopping [ALL :HasSweetness None]]
HardToppings ≐ [AND IceCreamTopping
              [ONE-OF BeanTopping HerbSpiceTopping NutTopping]]
NaturalToppings = [AND IceCreamTopping [NOT LiquidTopping]]
NonSweetToppings = [AND IceCreamTopping [NOT SweetToppings]]
SweetToppings \doteq [AND IceCreamTopping]
              [ALL: HasSweetness [ONE-OF High or Medium]]]
ValuePartition 	subseteq Thing
Sweetness = [AND ValuePartition [ONE-OF High Medium Low None]]
\mathbf{High} \sqsubseteq \mathbf{Sweetness}
Low \square Sweetness
Medium \sqsubseteq Sweetness
None \square Sweetness
```

Уточнения за горната таблица:

• [NOT $d_1 d_2 \dots d_k$] описва тези индивиди, които не са представители на всички d_i ;

- $I[[AND DomainThing ValuePartition]] = \emptyset;$
- $I[[AND \ IceCream \ IceCream Topping \ IceCream Base]] = \emptyset;$
- $I[[AND Bean Topping Nut Topping Fruit Topping Liquid Topping Herb Spice Topping]] = \emptyset;$
- $I[[AND Cream Egg Noodle WholeMilk Salep Sugar Water]] = \emptyset;$
- $I[[AND Coffee RedBean Mastic MungBean]] = \emptyset;$
- $I[[AND Avocado Lemon Durian Strawberry Mango Banana Jackfruit Apple]] = \emptyset;$
- $I[[AND Vanilla BlackSesame PandanusLeaves]] = \emptyset;$
- $I[[AND SugarSyrup CoconutMilk RoseWater Chocolate PalmSugar]] = \emptyset.$

Свойства

Следващите таблици показват наличните свойства. Представени са както релации между индивидуални обекти (т.нар. *Object properties*), така и релации между индивидуални обекти и данни от определени типове (т.нар. *Data properties*).

Свойства на обектите

Свойства на данните

Домейн	Свойство	Рейндж	Характерис-
			тика
Food	hasCountryOf	Country	-
	Origin		
Food	hasIngredient	Food	transitive
Food	hasBase	IceCreamBase	-
Food	hasTopping	IceCream	inverse
		Topping	functional
IceCreamTopping	hasSweetness	Sweetness	functional
Food	isIngredientOf	Food	inverseOf
			hasIngredient
IceCreamBase	isBaseOf	Food	inverseOf
			hasBase
IceCreamTopping	isToppingOf	Food	inverseOf
			hasTopping

Домейн	Свойство	Рейндж	Характерис-
			тика
IceCream	hasCalorific	xsd:integer	functional
	ContentValue		
IceCream	isTraditional	xsd:bool	functional

Индивиди

Примери за извършване на логически извод

Извършване на класификация

Заявки към базата от знание

DL заявки

TODO

SPARQL заявки

TODO

Схема на онтологията

TODO

Бъдещо развитие

TODO

Използвани технологии

TODO

Списък на фигурите

Източници

1. Wikipedia Article on Ice Cream

2. Matthew Horridge. A Practical Guide To Building OWL Ontologies Using Protégé 4 and CO-ODE Tools Edition 1.3